

HRsvijet.net

Hrvatski informativni
portalUmrijeti ćeš prije ako
mrčiš! Upotrebi ovo
tajno rješenje!
[savjetza.com](#)
**KLIKNI
OVDJE**
**Umrijeti ćeš, ako
nastaviš pušiti!**

Upotrijebi ovo tajno rješenje!

Klikni ovdje

Ksenija Abramović: Ubijeni franjevci vjerovali su u Boga, a ne 'bogove' kapa petokraka

08.02.2015. FILM

Ksenija Abramović, producentica filma »In odium fidei - Iz mržnje prema vjeri« u razgovoru za HRsvijet govori o brutalnosti jugoslavenskih komunističkih vlasti iskazanoj nad 66 hercegovačkih franjevcima do kojih je došla radeći na ovom filmu, čija je predpremijera zakazana za srijedu 11. veljače u Zagrebu.

- Izravan povod ovom razgovoru je dokumentarni filma »In odium fidei - Iz mržnje prema vjeri« čija bi premijera trebala uslijediti ovih dana. O kakvom filmu je riječ?

Tema tog 60-minutnog filma u produkciji Laudata je ubojstvo 66 hercegovačkih franjevaca, žrtava komunističko-partizanskih zločina, za vrijeme Drugog svjetskog rata i poraća. Od njih 66, zna se za grobove 33. Od toga su 24 pokopana u širokobriješkoj samostanskoj crkvi, za kostima ostalih još se traga. Film pokazuje kontekst tog vremena i pripovijeda o načinu masakra duhovno, intelektualno, ljudski vrsne generacije franjevaca koji taj hercegovački kraj svojom vjerom, poukom i ljubavlju natapaju od 14. st. Kad su komunističko-partizanske snage zauzele područja koja su bila pod vlasti NDH, slijedila je krvava odmazda nad duhovnim pastirima i hrvatskim pukom.

[>>Predpremijera dokumentarnog filma »In odium fidei - Iz mržnje prema vjeri« 11. veljače u Zagrebu](#)

- Tko je nalogodavac tih zločina?

-Za pokolj je bila zadužena posebna postrojba koja je izravno odgovarala vrhovnom komandantu NOV-a Josipu Brozu Titu. Ulazili su u sela s hrvatskim katoličkim pukom

imajući popise ljudi koji im se nisu željeli priključiti i koje je trebalo likvidirati. Popise su sastavili članovi partijskih ćelija tih mjesta. Kako bi zataškali zločine, egzekutori su tijela žrtava bacali u jame i škrape diljem BiH. Svjedoci su u strahu od odmazde šutjeli. Završetkom Drugog svjetskog rata, ubijanje je preraslo u progone preživjelih. U montiranim sudskim procesima, brojno svećenstvo početkom 1950-ih godina završavalo je u jugo-komunističkim tamnicama na dugogodišnjim kaznama. Kardinal Alojzije Stepinac je robijao u Lepoglavi, mostarski biskup Petar Čule u Zenici. U filmu se, npr., navodi kako je mjesecima najveći samostan bio u Kazneno popravnom domu Zenica, kad je po tridesetak fratara u isto vrijeme odležavalo kaznu.

- Da li je tema filma koji će ovih dana biti predstavljen zagrebačkoj publici u biti religijska ili povijesna?

Film je religijski i povijesni, to je neodvojivo i nemoguće razdvojeno promatrati, osobito u ovom slučaju. Vjera se živi u određenom vremenu i prostoru. Kakva je vjera čovjeka, najbolje pokažu konkretne životne situacije kojih smo dio. Ubijeni franjevci su autentični svjedoci nasljedovanja Krista do smrti na križu. Po zvanjima koja su se poslije u velikom broju rađala na tom području, oni oživotvoruju istinu kako je krv mučenika sjeme novih kršćana. Crkva je svoju snagu i plodnost uvijek crpila na svom mučeništvu. Komunisti su pogrešno smatrali da Katolička crkva snagu crpi iz materijalnog bogatstva; smatrali su je veleposjednikom s kojim se treba razračunati, oduzimali su joj imovinu misleći oslabiti njenu moć.

Sadržaj katoličke vjere nije samo transcendentan, nego i povijesno utemeljen. Ljepota kršćanstva je u tome što je Bog s nama, na našem putu. Krist, umro na križu, pokazao je da taj put nije uvijek lagan, ali nam je i svjedočio kako njime hoditi. Duh te raspete ljubavi, mučeničke krvi samog Božjeg Sina, zalog je i zagrljaj smrti svih svjedoka mučenika, i 66 hercegovačkih franjevaca. Muka hrvatskog svećenika i redovnika u nedavnoj prošlosti nije slučajna priča, nego sustavno provođeno nasilje nad nedužnim ljudima, samo zato što su bili dio Katoličke Crkve. Vjerovali su u Boga, a ne 'bogove' kapa petokraka.

-Do kakvih ste zaključaka o žrtvama došli kroz aktivnosti na filmu?

Hrvatska je desetljećima živjela u mraku bezbožnog totalitarizma u kojem je ubijeno 663 svećenika i redovnika. Njih 109 ubijeni su bez ikakvog suda na masovnim stratištima (Bleiburg, Križni put, Macelj, Jazovka, Daksa, Široki Brijeg.). Zvjerski mučeno i ubijeno, na način da su živi spaljeni, masakrirani, zaklani, pečeni na ražnju, nasmrtno prebijeni, ih je 338. Osamdeset ih je osuđeno na smrt i smaknuto: suđeni od partizana, vojnih i civilnih sudova, skojevaca, komunisti. Od posljedica fizičkog i psihičkog mučenja, gladi, iznemoglosti, bolesti, u zatvoru, logoru, na

robiji, 72 ih je umrlo. Zbog vjere su ljudi u habitu i s kolarom desetkovani u određenom dijelu hrvatske povijesti. No, nije se ubijala samo duhovnost, crkvenost, nego se htjelo razoriti i kulturu, identitet hrvatske zemlje i naroda, kulturocid. Ubojice nisu uništile samo franjevački samostan i crkvu, nego i tamošnju klasičnu gimnaziju, biblioteke, školske kabinete, bogati muzej.

- Tko su bili konkretni počinitelji tih zločina?

Nema sumnje da su partizanske postrojbe i postrojbe KNOJ-a izvršile egzekucije, i to s prethodnom suglasnošću Komunističke partije, prije svega, pokrajinskog i okružnog komiteta za Zapadnu Hercegovinu. U filmu se točno navode imena brigada koje su likvidirale franjevce, ali i ostale na tom području. Osim širokobriježskih franjevaca, između 6. i 10. veljače 1945. g. partizani su likvidirali i 82 civila pod optužbom da su radili za okupatore. U Hercegovini je u Drugom svjetskom ratu i poraću stradalo više od dvadeset tisuća ljudi. To je gotovo 10 % stanovništva. Na žalost, nisu gotovi svi popisi stradalih, ali se procjenjuje da je polovica njih stradalo u poraću. Sramota je da ni nakon sedamdeset godina od Drugog svjetskog rata nemamo popise stradalih u Drugom svjetskom ratu i poraću. Devet Povjerenstva na prostoru BiH u zadnjih nekoliko godina obilježili su više stotina grobišta, dio je ekshumiran. Prema izjavama svjedoka, oko Širokog Brijega, izvan groblja, pokopano je približno 600 žrtava. U Banjalučkoj biskupiji ubijeno je više od 40 % svećenika. Po ukupnom broju stradalih, prva je hercegovačka franjevačka provincija, zatim franjevačka provincija Bosna Srebrna, pa Vrhbosanska nadbiskupija.

- Filmom očito želite demontirati nametnute partijske službene 'istine'?

Svjedoci koji gostuju i u filmu najbolje znaju kako su okrutne likvidacije lažno prikazivane u službenim verzijama onoga što se stvarno dogodilo. Ovaj film je sredstvo da se demontiraju nametnute službene 'istine', odnosno institucionalizirane laži, koje je nametao represivni državni i ideološki aparat. Film donosi niz žalosnih podataka. Npr., don Vide Putica iz Mostarske biskupije najstariji je mučenik Crkve u Hrvata. Imao je 83 godine kad su ga živog ispekli i ubili. Sada 70-godišnji čovjek svjedoči da su mu partizani majku sasjekli majku u šest komada. Fra Mariofil Sivrić bio je ostavljen na Širokom brijegu da partizanima pokaže kako se rukuje hidrocentралom, a onda su ga dva dana poslije ubili. Fra Melhior Prlić u Zagvozdu je prva žrtva iz Drugog svjetskog rata koja je pomoću DNK analize identificirana 2005. g. Tu je i svjedok koji kaže da ni danas ne zna čitati naglas, jer tada nije smio govoriti. Strah ga je bilo govoriti glasno, da netko zna gdje je i što, toliko je bio preplašen. Svaka misao u filmu je potresna i zgražajuća. Ali, u temelju svega je divljenje tim dušama mučenika. Naime, ekshumacija tijela širokobriježskih franjevaca počela je 1966. g., kad je otkopano sklonište gdje su našli dvanaest leševa. Svi su bili zapaljeni i ustrijeljeni metkom u glavu. Samostan na Širokom Brijegu sa svoja 34 ubijena franjevaca dao je polovicu tih hercegovačkih žrtava. Što tek reći za mitomanske konstrukcije, objavljene i u 'Borbi' 1945. g., da su hercegovački franjevci u mantijama s puško-mitraljescima napadali partizane, te da se njemačka i hrvatska vojska nalazila u samostanu?

- Tko je sve radio na filmu?

Redateljica i scenaristica filma je Nada Prkačin, snimatelj i montažer Ivan Lovrić, autor glazbe Željko Barba, a na grafici i dizajnu radio je Nikola Uroić.

Velika hvala ide i Vicepostulatu pri postupka mučeništva „Fra

Leo Petrović i 65 subrača" na pomoći i nastanku filma a napose visepostulatoru, fra Miljenku Stojiću na svim ustupljenim materijalima, i pomoći pri traženju svjedoka. Fra Ante Tomas, fra Ante Marić, fra Franjo Mabić, fra Robert Jolić ustupili su nam materijale iz arhiva Hercegovačke franjevačke provincije uznesenja BDM na čijem čelu je danas provincijal fra Miljenko Šteko. U igranim scenama su sudjelovali fra Željko Barbarić, fra Stanko Banožić, fra Stipe Biško, fra Vendelin Karačić, fra Robert Kiš, fra Berislav Kutle, fra Ivan Marić, fra Tomislav Puljić, fra Miljenko Stojić. Tekstove su čitali don Tihomir Šutalo, SDB; Don Ante Vasili, SDB; Branimir Gubić; Ivan Horvat i Branko Lončarec.

- Predpremijera bi trebala biti u Zagrebu, premijera u Mostaru. Kao producentica, što konkretno očekujete?

Očekujem zainteresiranu javnost i veliki broj ljudi koji će film doći pogledati, te u cilju promicanja istine mračnog komunizma, čijim smo lažima sustavno bili trovani, širiti glas o njemu, odnosno, o strahoti stradanja i veličini svetih hrvatskih mučenika. U ono vrijeme, ubojstvo franjevac na Širokom Brijegu je snažno odjeknulo u javnosti da je i britanski veleposlanik pri Svetoj Stolici o tome pisao. Toliko, da kad su partizani u Travniku izveli isusovce da ih pobiju, ipak su ih vratili i rekli im: „Zahvalite franjevcima na Širokom Brijegu što o vas nismo pobili, jer je to previše jako odjeknulo u javnosti!“.

Film se pojavljuje u providonosnom trenutku. Ne samo da je ove godine 70. godišnjica stradanja 66 hercegovačkih franjevaca. Nego i svoje prikazivanje, osvjetljavanje zakopanih, nedovoljno ili uskom krugu ljudi poznatih činjenica, film započinje baš u Godini posvećenog života. Živimo i u iščekivanju objave kada će hrvatski blaženik Alojzije Stepinac biti proglašen svetim. U filmu spominjemo pastirsko pismo koje je Stepinac supotpisao povodom strašnih smaknuća krajem Drugog svjetskog rata. Taj je dokument napisan u obranu nevinih žrtava u ratu i poraću. Trebalo je i obraniti obraz i dostojanstvo Crkve pred klevetama koje je komunistički režim kao lavine sipao na Crkvu. Pri ispitivanju u istražnom zatvoru, Stepinac je rekao da je svrha toga pisma konstatirati i činjenice koje su se dogodile i upozoriti i vjernike na kršenje njihovih ljudskih i vjermičkih prava. Baš u Stepinčevom mjesecu, veljači, i sjeni njegovog blagdana i krećemo s premijerom. Tu je i dolazak pape Franje u napaćenu BiH. Zemlju koja nije ranjena samo zadnjom agresijom Srbije prije više od dva desetljeća, nego, vidimo kad je sve igralo zlo komunističkog bezboštva u mržnji prema svemu što je crkveno i Božje.

-Hoće li film još negdje biti prikazan?

Film će biti prikazan u ožujku i u našim hrvatskim zajednicama koje vode hercegovački fratiri u Chicagu, New Yorku i Norvalu.

- Koji je je glavni cilj dokumentarnog filma »In odium fidei - Iz mržnje prema vjeri«?

Cilj je glasno progovoriti o jednom povijesnom vremenu. Istina o komunizmu je civilizacijsko i moralno pitanje bez kojeg se demokratsko društvo ne može razvijati. Svjedoci smo da nas i danas guši mentalitet te totalitarističke ideologije. O tim se zločinima potihom prvi put govorilo 1970-ih godina, a glasnije po raspadu komunističke Jugoslavije. U Širokom Brijegu i okolici otkriveno je 128 masovnih i pojedinačnih grobnih mjesta. Do sada su ekshumirana tek 135 tijela iz desetak grobišta. To je mučan i spor proces s puno zapreka.

Filmom želimo demontirati povijesne laži, ukazati na značaj

otkrivanja arhiva te potrebu zauzetog rada na otkrićima masovnih grobnica i ekshumacije žrtava. Iako je film sadržajem mračan jer su ta smaknuća brutalna, želimo njime potaknuti ne samo zgražanje i osudu, nego i zahvalu, ponos i divljenje tim velikim ljudima koji nisu mogli vjerovati da bi mogli biti smaknuti, jer jednostavno ništa nisu skrivili. Oni su samo postojali, živjeli s Bogom i ljudima u habitu. I to im je bio razlog presude. Oni su govorili, 'Zašto da bježimo, mi nismo nikada nikome zla učinili'. Frapantna je i plemenita ta njihova vjera u dobro, u humanost kao ono što bi trebalo biti svojstveno čovjeku. Do franjevaca iz Širokog Brijega već je dopirala informacija da će se izvršiti njihov pokolj, no oni su smatrali da ništa nisu odgovorni i nisu bježali iz svog samostana.

- Planirate li kakve slične projekte?

Sa zadovoljstvom ističem da je u produkciji Laudata nastalo već nekoliko dokumentarnih filmova. Film "Nikad se nisu vratili" razotkriva povijest koju su krivotvorile komunističke vlasti te ispravlja desetljećima dugu nepravdu zbog slavljenja 27. srpnja 1941. godine kao početka tzv. antifašističkog ustanka u Hrvatskoj. Tog je dana u mjestu Srb nedaleko od Gračaca zapravo započelo protjerivanje, ubijanje, paljenje i uništavanje svega što je u tom kraju imalo pridjev hrvatski.

Mjesto Boričevac je u suludom četničko-komunističkom pohodu početkom kolovoza 1941. izgorjelo u samo sat vremena, a njegovi stanovnici protjerani su po cijelom svijetu i nikad se poslije toga nisu smjeli vratiti kućama. Ništa se nije promijenilo ni uspostavom demokratske Hrvatske. Obnovljen je tek spomenik u Srbu pod kojim se i danas šire komunističke laži o tobožnjem antifašističkom ustanku. I ovim filmom želimo odati priznanje žrtvama te im vratiti ljudsko dostojanstvo.

Sad upravo radimo na dokumentarnom filmu povodom 70. obljetnice događaja koji je u povijesti poznat kao Križni put ili Bleiburška tragedija. Podsjećamo na strahote koje su se događale prilikom povlačenja civila i vojske prema Austriji u svibnju i lipnju 1945. a za koje do dana današnjeg nitko nije odgovarao. O tom strašnom vremenu za koje ne smijemo dopustiti da se gura u povijesne cme rupe govore mnogi eminentni hrvatski povjesničari i publicisti, i ono što je najvažnije - o njemu svjedoče preživjeli akteri.

Od drugih projekata izdvajamo: Film „Hrvatska priča u biblijskoj zemlji“ snimljen je u ožujku 2014. g., za hrvatskog hodočašća u Svetu zemlju, kada je 200 hodočašćnika sudjelovalo u svečanosti postavljanja spomen-ploče trojici braće, Pavlu, Antunu i Jakovu Branković, Hrvatima iz Sarajeva, koji su prije 333 godine, kao vitezovi Svetog groba Jeruzalemskog, kupili Getsemanski vrt od turskih muslimanskih vlasnika i darovali ga franjevcima. Spomen-ploču, ponos na naše sunarodnjake i vjeru, otkrili su metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić i kustod Franjevačke kustodije Svete zemlje fra Pierbattista Pizziballa.

Povodom 1700. godišnjice objave Milanskog edikta, povijesnog dokumenta o slobodi javnog djelovanja kršćana u Rimskom carstvu, 2013. g. snimili smo film „Prijelomni dan za kršćanstvo – priča o Milanskom ediktu“, koji potiče na promišljanje uloge Crkve i kršćana i danas u svijetu.

Film „Luka 2,25 – priča o sv. Šimunu“ crkveno i znanstveno tematizira dragocjenu škrinju sv. Šimuna u istoimenom zadarskom svetištu gdje počiva neraspadnuto tijelo tog jeruzalemskog sveca koji je na svoje ruke primio dijete Isusa

i u njemu prepoznao Mesiju, te štovanje s tim povezano. Mislim da su navedeni naslovi garancija i za naša buduća djela, pokazatelj da pratimo znakove vremena. U svakom periodu nastojimo obraditi i sadržaj značajan u određenom trenutku. Pratite Laudato, pravovremeno ćete saznati koje projekte pripremamo. Pratimo život Crkve u Hrvata, dakle, u Hrvatskoj, ali i u BiH koja je tolikim svećeničkim i redovničkim zvanjima, predajom vjere i kulture darovala i dariva narod i Crkvu i u Lijepoj našoj.

- U javnosti se sve otvorenije govori o projektu Laudato.tv kao religijske televizije. Možemo li takvo što skoro očekivati?

Projekt Laudato obiteljske televizije s kršćanskim vrednotama je iz idejne faze prešao u fazu tehničke i pripreme sadržaja koji su namijenjeni svim generacijama. Nadamo se da ćemo s emitiranjem početi krajem ove godine. Želimo ponuditi sadržaj u kojem se, uz katolike, mogu prepoznati i naći svi ljudi dobre volje.

Želja nam je promatrati i analizirati cjelokupan život i događaje u svjetlu nauka Katoličke Crkve, moralno prosuđivati i cjelovito tumačiti pojedino zbivanje. Vjerske teme i Boga ne želimo goizirati, promatrati ih kao nešto izdvojeno iz našega redovitog življenja, nego prezentirati vjeru kao dio naše uobičajenoga života, naše svakodnevnice. Želimo prikazati bogati, redoviti život svih struktura i članova Katoličke Crkve, primjerice i u sakramentalnom vjerničkom životu, ali i u djelovanju službene Crkve, redovništva, crkvenih pokreta i udruga, caritasa, katoličkog sveučilišta i škola, obitelji otvorenih života.

Poseban je naglasak na obitelji pa želimo ukazati na duhovne, moralne, nacionalne i obiteljske vrednote roditelja, djece i mladih, ali i svih drugih koji imaju pozitivan stav prema svijetu.

Posebno nam je važna i vrednota domoljublja jer domovina je Božji dar, prostor našega življenja, koji smo pozvani uređivati i kreposno i na dobro svih ljudi koji u njoj žive. Želimo pokazati koliko solidarnosti i zajedništva postoji u našoj zemlji, i kako to konkretno zajedništvo velikom dijelom izvire iz Crkve. Temelj tomu je ljubav prema Bogu, iskustvo vjere, a odatle i služenje čovjeku kao Božjoj slici i stvorenju. Gledati srcem i našom katoličkom vjerom... Televizijom za ljepše i bolje sutra...

- Na čelu ste udruge „Ime dobrote“. U tom kontekstu, jeste li zadovoljni odnosom aktualne vlasti prema nevladinom sektoru?

Udruga 'Ime dobrote' kojoj sam na čelu nije dio nevladinog sektora udruga za koje hrvatska država izdvaja značajna sredstva. U praksi smo svjedoci da su te udruge osobito glasne u napadu na dostojanstvo braka žene i muškarca, kontroverzi oko zdravstvenog/spolnog odgoja i slično. U tom smislu, ne vodim udrugu koja se financira iz državnog proračuna jer ne zastupamo interese koji vrijeđaju vrijednosti većine hrvatskog naroda. 'Ime dobrote' želi afirmirati vrijednosti braka i obitelji, poduzeli smo niz karitativnih akcija za potrebne. A medijskim djelovanjem želimo širiti prostor dijaloga u hrvatskoj javnosti i omogućiti joj istinit, potpuni uvid u društvena zbivanja, kako se crkvene i domovinske teme ne bi marginizirale, a interesi hrvatskog naroda omalovažavali.

Aktualna vlast je izdašna u financiranju udruga upitnog broja članstva i promocije sadržaja koji u našem društvu izazovu i konfrontacije. No, to je pluralizam, neka svatko opravdava

svoje djelovanje sredstvima i načinom u okviru zakonski dopuštenoga. Moralno vrednovanje pojedinih inicijativa je drugo. Svoj pogled i energiju usmjeravam tako da afirmativnim radom 'Imena dobrote' promičemo duhovne, moralne, obiteljske i nacionalne vrednote, u službi izgradnje općeg dobra.

Koristim prigodu pozvati one koji žele postati dio tog lanca, da se učlane u Klub prijatelja Laudato TV-a:

<http://klubprijatelja.laudato.tv/> Mjesečnim iznosom od 10,00 kn može se pomoći projektu osnivanja Laudato televizije. Vjerujem da nam je svima stalo da dobijemo televiziju koja će prijanjati uz Dobro (v. Rim12,9).

Razgovarao: Damir Šimić

 Share

NAJNOVIJE

Knjigozori Miljenka Stojića: Oni i tam ovamo

08.02.2015. Knjigozor

Završne pripreme inauguraciju - tim izabrane predsjed od sutra u VIII We

08.02.2015. Hrvatska

Vukovarski Stožer upozorio na opas od terorizma

08.02.2015. Hrvatska

Sreća da su presu Međunarodnog su pravde donosili stranci

08.02.2015. Hrvatska

John Kerry: Nema podjecla u politici SAD-a i EU-a prer Rusiji

08.02.2015. Svijet

Crna Gora naredila parohu SPC-a da napusti zemlju

08.02.2015. Svijet

Široki Brijeg: Koncelebriranom s Misom završeni »\ dani pobijenih hercegovačkih franjevaca«

08.02.2015. Vjera

Kraj Saveza za Hrvatsku: HDSSB i izbore izlazi samostalno

08.02.2015. Hrvatska

Božidar Ručević: \ u nama svima

08.02.2015. Kulturna baština

U zagrebačkoj prvostolnici započ trodnevna pred Stepinčevo

08.02.2015. Vjera

Mario Mandžukić strijelac i asistent visokoj pobjedi na Realom

08.02.2015. Šport